

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 2 oktober 2017
Datum GS-besluit: : 7 november 2017

Vragen nr. 88

Vragen van de heer **M.S. Ludriks** (PVV) over Grote zorgen inzake bestrijding windmolenbranden

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 2 oktober 2017 door het lid van Provinciale Staten, de heer **M.S. Ludriks** (PVV), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In een artikel uit het Algemeen Dagblad(*) van 27 september 2017 valt te lezen dat een windmolen aan de Lepelaarsweg te Zeewolde (provincie Flevoland) is afgebrand, waarbij twee monteurs in grote problemen kwamen.

Mede omdat het lokale brandweerkorps niet beschikte over de juiste middelen om een dergelijke brand te bestrijden, is besloten bovengenoemde windmolen van Windmolenpark Zeewolde uit te laten branden.

Tevens verklaart dhr. Geertjan Veenstra (woordvoerder brandweer):

“Er was eerst nog sprake van de komst van een gespecialiseerd team met een kraan uit Haaglanden, maar dat zou veel te lang duren.”

Het laten uitbranden van een windmolen neemt echter wel risico's met zich mee. De molen zou namelijk kunnen instorten of wieken zouden kunnen loslaten met alle gevolgen van dien.

Bovendien blijkt uit de lezing van burelen aan de lange polderweg dat de molens van Windmolenpark Zeewolde al op leeftijd zijn: over acht jaar worden ze afgeschreven.

Uit een artikel uit De Stentor (**) van 28 september 2017 blijkt tevens dat er in betreffende molens (type N.E.G. Nikon 950) geen brandwerende maatregelen zijn:

“Een sprinklerinstallatie? Die heeft enkele geen zin, je moet een installatie bouwen om water met een druk van 10 bar boven in de mast te krijgen, groot en kostbaar.”

De twee monteurs die bij de brand in grote problemen kwamen, werken voor Bettink Service uit Barneveld, hetzelfde bedrijf dat in 2013 twee medewerkers kwijtraakte bij een fatale brand in een windmolen in het Zeeuwse Ooltgensplaat. Zij hadden geen abzeilapparatuur bij zich, toen de gondel vlam vatte.

Hoewel dit incident zich afspeelde in de provincie Flevoland, maakt de Partij voor de Vrijheid zich enorme zorgen over de capaciteiten van de lokale brandweer in Noord-Holland om dergelijke branden adequaat te bestrijden en de gevolgen die eventuele branden kunnen hebben voor de omgeving, brandblussend- en onderhoudspersoneel.

Ondergetekende stelt aan het College van Gedeputeerde Staten de volgende vragen:

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Beschikken de lokale brandweerkorpsen in Noord-Holland over de middelen om dergelijke branden adequaat te kunnen bestrijden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1:

Dat is ons niet bekend, die vraag zou u aan de brandweer of de veiligheidsregio's kunnen stellen.

Vraag 2:

Deelt u de mening dat bij windmolens altijd installaties aanwezig dienen te zijn die water met een druk van 10 bar kunnen spuiten om gevaarlijke situaties en potentiële rampen te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2:

Deze mening wordt niet gedeeld door ons. Wij volgen het Bouwbesluit 2012.

In de vergunning voor bouwen zit een verplichte aannemelijkheidstoets dat de bouwwerken voldoen aan het Bouwbesluit 2012. Ingevolge artikel 6.30 van het Bouwbesluit 2012 dient een bouwwerk te zijn voorzien van een toereikende bluswatervoorziening. Dit geldt niet indien de aard, ligging of het gebruik van het bouwwerk dat naar het oordeel van het bevoegd gezag niet vereist. Dit geldt onder meer voor installaties zoals windturbines.

Een windturbine is in eerste instantie een installatie. Ten tweede een bouwwerk geen gebouw zijnde; heeft geen verblijfsfunctie, is niet bedoeld om te verblijven. Daarom is het aspect vluchtroute ook niet van toepassing. Door de grote hoogte van de windmolens is het voor de brandweer niet haalbaar om een brand, die in de rotorkop ontstaat, te blussen. Wij hebben derhalve geen bluswatervoorziening geëist. Daarnaast is er geen sprake van overslaan van brand. Er zijn al grotere afstanden onderling en tot woningen/gebouwen i.v.m. de werpafstand.

Vraag 3:

Kunt u aangeven hoeveel windturbines er in Noord-Holland staan die binnen 8 jaar van hun levensende zitten, hoe vaak deze worden gecontroleerd en op welke zaken bij deze controles wordt gelet?

Antwoord 3:

Nee, wij kunnen niet specifiek bepalen hoeveel windturbines binnen acht jaar van hun levensende zitten. Op windstats.nl kunt u zien wanneer de molens gebouwd zijn. In de monitor gaan we uit van een gemiddelde technische levensduur van 20 jaar.

Ongeacht hun levensduur geldt voor alle exploitanten op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer de verplichting om minstens eenmaal per jaar de windturbines te laten keuren door een deskundige op de noodzakelijke beveiligingen, onderhoud en reparaties. Bij het vermoeden van een gebrek, dat een risico zou kunnen vormen voor de veiligheid van de omgeving, dient de turbine onmiddellijk buiten bedrijf gesteld te worden en het bevoegd gezag daarover te worden geïnformeerd.

Vraag 4:

Deelt u de mening dat onderhoud aan windmolens enkel en alleen mag worden uitgevoerd door bedrijven die hun personeel uitrusten met abseilapparatuur om de veiligheid van hun werknemers te waarborgen? Zo ja, welke mogelijkheden heeft u om dat af te kunnen dwingen?

Antwoord 4:

Het opstellen van veiligheidsvereisten aan, en -protocollen voor, servicepersoneel is geen bevoegdheid van de provincie. Dit betreft Arboregelgeving.

Bij meerdere windparken in Noord-Holland liggen hogedruk gasleidingen. (bv. bij Windpark Westeinde en bij Lambertzwaag nabij de A7 en een benzinestation).

Iets meer dan elf jaar geleden vond er in het Waalse Ghislenghien een ramp plaats door een explosie veroorzaakt door een lek in een gasleiding. Er vielen in totaal 24 doden (waaronder 5 brandweerlieden), 200 gewonden en branden twee fabrieken helemaal af. (***)

Een dergelijk scenario is niet ondenkbaar als een in brand staande windmolen instort of wieken verliest.

Vraag 5:

Zijn de windturbines van het windpark Westeinde van hetzelfde type als deze waarbij op 27-9-2017 brand is uitgebroken?

Antwoord 5:

Nee, u heeft het over molens type N.E.G. Nikon 950. Waarschijnlijk bedoelt u N.E.G. Micon 950. Op dit moment bestaat Westeinde uit windturbines van het type N.E.G. Micon 900/52, dat is dus een ander type van dezelfde fabrikant. Deze zullen binnenkort worden vervangen door windturbines van het type EWT Directwind 52, 900 kW.

Vraag 6:

Bestaat er een draaiboek/protocol hoe te handelen bij een brandincident van een windturbine nabij de infrastructuur van hogedruk gasleidingen van de Gasunie?

Antwoord 6:

Dat is ons niet bekend. Die vraag zou u aan de brandweer, de veiligheidsregio Noord-Holland Noord en/of de Gasunie kunnen stellen.

Vraag 7:

Is er een evacuatieprotocol in het geval er zich een brand voordoet en op welke manier worden de mensen in de nabijheid hierover ingelicht?

Antwoord 7:

Een windturbine is niet bedoeld om te verblijven. Zie ook onze beantwoording bij vraag 2. Daarom is het aspect vluchtroute niet van toepassing.

Vraag 8:

Worden bij dergelijke windparken meteen de gasleidingen door Gasunie afgesloten als zich windmolenbranden voordoen? Welk regime wordt bij dergelijke calamiteiten gehanteerd?

Antwoord 8:

Dat is geen provinciale bevoegdheid, dat zou u de Gasunie kunnen vragen.

BRONNEN

(*) "Brandende windmolen dreigt in te storten" (AD, 27-9-2017)

<https://www.ad.nl/binnenland/brandende-windmolen-dreigt-in-te-storten~a1228140/>

(**) "Geruststellende deskundige: niet alle molens branden af" (De Stentor, 28-9-2017)

<https://www.destentor.nl/flevoland/geruststellende-deskundige-niet-alle-molens-branden-af~a70554f2/>

(***) <http://www.nieuwsdossier.nl/bedrijfsrampen/gasexplosie-in-ghislenghien-zorgt-voor-nationale-ramp>